

consil. 49. nu. 22. libro 1. ex Plot. de in lit. jurand. §. 5. numero 31. Ideoque succedit conclusio quod liber tutelaris * benè tentus probat pro tute, ut post Bart. & Bald. per eos allegatos, tradit Corn. consilio 81. num. 9. libro 4. maximè concurrentibus administris, Roland. consilio 92. numero sexto, lib. 3. Surd. qui alias citat decis. 199. n. 11.

Administris autem plura in praesenti casu concidunt: primò, quod partitæ dicti libri pro majori parte ex publicis instrumentis verificantur, data autem verificatione * aliquarum partitarum cæteræ præsumuntur verae, etiam quod aliud non justificent, & quoad illas, statur libro tutelari. Paul. de Castr. consilio 301, alijs 302, num. 4. libro 1. cum alijs per Gabr. de præsumpt. conclusione 5. n. 1. & tenuit Rota in Romana extinctionis censis 18. & 20. Maii 1583. coram Cantuccio, relata inter impres. divers. decis. 813. num. 15. & sequentib. parte 1.

Secundò, quod de causis, ex quibus Pupilli fuerunt constituti debitores à tute, constat in genere, nempe fuisse ipsos ab eo alimentatos, & eorum vineas cultas, quo sit ut partitas dicti libri, 4 * quæ continent expensas propter hujusmodi causas factas, reddantur multum verisimiles ita, ut propterea ei sit fides adhibenda, ut per Corn. consil. 81. n. 9. lib. 4. Quod etiam est regulare in omni libro rationum, etiam quod expensæ sint magnæ, ut post Bart. & Soccin. abeo allegat. tradit Aym. de antiq. temp. p. 1. §. 4. limitat. n. 24. & tenuit Rota in una Burgti Sancti Sepulchri 25. Jun. 1610. coram R. P. D. meo Ludovisio.

Tertiò pro administris fuit per DD. consideratum, quod iste tutor fuit persona multum legalis, & fide digna, * ut constat ex deductis per informantibus pro Clarice, quæ qualitas plurimum coadiuvat fidem libri ab eo scripti Bald. conf. 156. n. 3. circa med. versic. si autem non potest lib. 3. Guid. Pap. q. 441. n. 1. Cappell. Tolos. q. 496. & ibi Aufred. in addit. & fuit dictum in Urbevetana Dotis 7. Iunii 1610. coram R. P. D. Ludovisio.

Non obstant ea, quæ deducuntur, de non integrâ descriptione vini, & alia multa adducta pro parte DD. de Merlettis ad tollendam fidem hujus libri, quia omnia cessant ex facto, & benè diluntur per informantibus pro Clarice cum quibus DD. transferunt.

Eodem. In eadem.

Veneris 11. Maii 1612.

Domini pro confirmatione sententiae R. P. D. Trivultii, sola Clarice informante, tenuerunt, quia cum ipsa esset creditrix Francisci Bonetti ejus viri in scitis 875, partim pro conciono, * & partim pro lucro dotali, & pro hujusmodi credito haberet obligata omnia bona illius, tam ex dispositione juris communis juxta text. in l. unica, §. & ut plenius, C. de rei uxori. act. cum alijs per Negus. de pignorib. 4. membr. 2. partis principalis numero 24. cum pluribus seqq. quam propter generalem obligationem, & hypothecam omnium bonorum expressæ adjectam in Instrumento sponsalium, * & apocpha receptionis acconci, & sic etiam nomina debitorum ipsius l. nomen C. quæ res pign. oblig. poss. l. 3. C. de hered. & act. vend. & utrobique notat. Bart. Bald. & ali. Pinel. in rub. C. de bon. mater. p. 1. n. 8. verj. 4. concl. Negusan. de pign. 2. membr. 2. p. princ. n. 8. potuit agere contra Merlettos pro executione mandati ad ejus favorem à primo Collaterali contra bona, & nomina debitorum sui viri relaxati ex quo sunt illius debitores, ut constat

ex libro tutelari, cui fidem esse adhibendam jam fuit resolutum, juncta relatione Periti, qui hujusmodi creditum calculavit in scitis 515, cui relationi standum est, * cum fuerit electus de communi partium consensu. Doct. in c. proposuisti & ibi præ aliis Abb. num. 10. & Felin. nu. 5, de probat. Bart. in l. 2. n. 21. C. de rescin. vendit. Parif. consil. 96. n. 32. lib. 1. certi enim, & indubitate juris est creditorem habentem nomina sui debitorum * obligata posse agere contra illius debitores pro consecutio- ne sui crediti dicta l. nomen C. quæ res pignor. oblig. poss. & ibi notat per Gloss. & Doct. in l. si con- venienti ff. de pignor. act. Castr. conf. 198. n. 29. & 30. lib. 2. Negus. de pignor. 3. membr. 2. p. n. 24. & 1. membr. 8. nu. 19. quo fit ut sententia D. Tri- vultii quatenus Merlettos à petitis per Claricem absolvit, remaneat injusta, & per consequens, tanquam talis veniat revocanda.

Nec subsistit, quod dicebatur de excessivitate expensarum circa culturam, & reparacionem vi- nœ per Tuteum factam; quia ut colligitur ex libro tutelari, computatis arundinibus, & expen- sis vinearoli, excepto primo anno, quo fuerit fa- cie nullæ expensæ extraordinariæ pro refectione fractarum, cancelli, & similiū ordinariæ non excedunt scuta 12. pro qualibet petia; & tamen, ut est notum, & constat ex attestatione plurium peritorum extrajudicialiter capta, expensa Vinearum, * cum arundinibus, & vinearolo communi- ter potius excedunt dictam summam, unde non possunt dici excessivæ, ad text. in l. precia rerum ff. ad l. Falcid. &c.

Et ita &c.

DECISIO V.

R. P. D. COCCINO.
Urbevetana fideicommissi.

16. Novembris 1618.

SUMMARIUM.

- 1 Bona possessa per descendentes à fideicommittente in loco, ubi ipse possidebat, fideicommissio sup- posita præsumuntur.
- 2 Judeæ ad unam tantum probationem se applicat; sed ex diversis præsumptionibus se informat.
- 3 Identitas bonorum, quoad quantitatem, consti- de substantia facilius probatur.

Fuerat resolutum in hac causa, non probari totam tenutam salicis fuisse in bonis Petri Testatoris, sed aliquam partem ex deductis in decisionibus in hac causa factis, & præfertim in decisions 10. Aprilis, superioris anni; nam præter assertio- nem Testatoris, adsunt litteræ Sixti IV. qui dictam tenutam per obitum Petri Mamphilia, quasi ad Cameram devolutam donavit suo nepoti, cum expressione certorum confinium, necnon reinteg- ratio Mamphilia in dictis bonis facta per Innocentium VIII. cum expressione, quod eadem bona fuerant possessa per ejus antecessores; & ipsa Mamphilia idem expresserat in commissione per eam porrecta Sixto IV. & alia ponderata in prædi- ca decisione: Quapropter cum in decisione facta 18. Maii 1616. & 14. Martii hujus anni, fuerit re- servata quæ & quanta sit ista pars, si simpliciter attendamus doctrinam, * quam refert Peregr. de fideicom. art. 44. n. 22. & seq. & cons. 48. n. 7. & seq. lib. 1. & cons. 35. n. 12. lib. 3, quæ procedit in minoribus

Ad Materiam de Alimentis Decis. VI.

DECISIO VI.

R. P. D. VEROSPIO.

Forolivien. Alimentorum.

Mercurii 20. Novembris 1630.

SUMMARIUM.

- 1 Alimenta debentur vidua intra annum luctus, ab hæredibus viri, & n. 7. & n. 8. & n. 9. Præterita non debentur, n. 2. Fallit ut n. 10. Extra domum non præstantur n. 3. Fallit ut n. 4. & n. 5. & n. 6. Debita à die luctis contestata non dicuntur præterita, n. 16.

11 Hæredes mariti habent annum ad restituendam dotem consistentem in pecunia.

12 Mulier in dubio præter dotem non præsumitur alia bona habere.

13 Vidua fructus dotis quando consequi possit, & numero 14. & n. 15.

EX sententia Rotali fuerant condemnati hæ- redes Octaviani Acconci ad restitutionem dotis Magdalena uxoris ejusdem Octaviani. Cùm vero eadem sententia reservatum fuisse videtur, An eidem Magdalena debita essent alimen- ta intra annum luctus, & fructus dotis, donec illi non fuit eadem dos restitura. Proposui hodie du- biu[m] ad instantiam Francisci Guerrini hæredis Magdalena. An hæc alimenta, & fructus deberentur, & ad quam sumnam estimandi essent? Et ad favorem ipsius Francisci DD. responderunt, quod tam alimenta, quam dotis fructus eidem Francisco hæredes solvere tenerentur, super quantitatē vero eorundem fructuum, & alimentorum arbitrii fue- runt DD. ut illa præstari deberent ad rationem quipro centenario singulis annis.

Et quod alimenta debebantur illa intra annum luctu[m] viduæ, * dum intra id tempus defuncti viri hæredes dotem restituere cogi non poterant, gl. in l. unic. §. exactio in verb. restituendis, C. de rei uxori. act. Bart. in l. divorcio, & ibi Alberic. n. 6. & 7. ff. fol. matr. Pont. de alim. c. 15. n. 1. Lup. de usur. ad l. curabit, C. de act. empt. §. 4. n. 21. Surd. de alim. tit. 1. q. 44. n. 11. Thef. dec. 43. n. 1. Rota in M. cerd. dotis 23. Jan. 1621. cor. R. P. D. meo Pirovano.

Hoc idem statuebatur ex Statuto Foroliv. & hoc debitum ipsi hæredes vii fuerant etiam agnoscisse statim post obitum Octaviani, ut hanc alimentorum præstationem vitarent, obtulerunt se dotem Magdalena restitutos, licet non nisi post item à se motam, & sententiam per quam ad eam dotem restituendam fuerunt iidem hæredes condemnati, illam Magdalena recuperare potuerit.

Contra tamen hæc alimenta hodie se hæredes opponebant, quod illa obligati non fuerint præsta- re Magdalena extra domum defuncti, & quod pe- tri amplius non possent, postquam fuit eidem dos restituta, cùm solum debeat intra annum luctus, ut id est præterita * peti amplius non possint. Alex. in l. divor. n. 9. Castr. n. 6. Jaf. n. 21. ff. fol. matr. idem Alex. conf. 27. n. 1. vol. 4. Pont. de alim. c. 15. n. 4. Surd. d. q. 44. n. 11. & q. 45. n. 63. & debean- tur soli viduæ, quæ in domo viri permanserit, & apud hæredes ejusdem viri operata sit. Bart. in l. divor. n. 3. & ibi Alex. n. 29. ff. fol. matr. Meno. de arbitr. cas. 168. n. 12. & cas. 170. n. 8. & seq. lib. 2. Surd. de ali. tit. 4. q. 14. n. 13. & q. 29. n. 35. eod tit.

Verum utraque hæc exceptio non visa fuit DD. obesse, cum hoc hæredū debitum vere cessare non potuerit, sive quod eadē Magdalena in domo sui viri non fuerit, sive postquam fuerit de sua dote sa- tisfacta: licet enim eadem alimenta solum in domo viri deberentur, & vidua durante anno luctus, te- neretur

- neretur præstare operas suas in domo ejusdem viri.
3 Imò justa causa * reputetur, ut ea alimenta dene-
gentur, si illa petantur extra domum, Gloss. in c.
Significatii de divort. Pontan. de alim. c. 14. nu. 8.
Card. Seraphin. dec. 1194. n. 1. Tamen justam cau-
sam visum fuit DD. habuisse Magdalena, ut ex-
tra hæredum domum eadem alimenta petere, &
4 conseque potuerit: Tum quia tanquam senex, * &
septuagenario major eas operas præstare non pote-
rat, quæ sicut sunt causæ cohabitationis à Jure hoc
caſu requiriſtæ. Ita hec habitandi necessitas remiſ-
ſa censetur, si illa à vidua præstari non poſſit.
Bart. & Ang. in ead. l. divortio n. 4. ff. fol. matrim.
Ber. conf. 130. n. 9, & 12. lib. 3. Surd. de alim. tit. 4.
q. 14. n. 13. Tum quia propter item quam statim
inſtituere coacta fuit * cum iſpis hæredibus pro
recuperatione ſuæ dotis, fuit etiam de jure excusa
ſuos hæredes * quæ uxori ex legi proviſione de-
bebanter, cum id legatum quod neque probatur
fuiſſe per Magdalena accepturnegarent scri-
bentes pro eadem Magdalena, ſatis illi eſſe po-
tuiſſe pro eiſdem alimentis non putarunt DD. ex illo
extinctam fuiſſe obligationem eorundem hære-
dum, ad quos tanquam propriæ intentionis funda-
mentum pertinebat probatio, ut ex eodem le-
gato uxor intra annum vivere, & fealere potuerit,
ut pluribus comprobatur Surd. conf. 145. n. 40, & in
his terminis Thesaur. deciſ. 43. n. 5. Rot. in Ce-
ſenat. fructuum dotis 13. Junii 1604. coram Lita.
Eadem ferè dici poterant de fructibus debitis
post annum luctus, uisque ad integrum dotis reſti-
tutionem, cum, ſicut fuit in alia decisione compro-
batum 9. Febr. 1626, in hac ſola dote ex cuius fru-
ctibus ali debebat, conſideret univerſum Magda-
lenæ patrimonium, & pro eiſdem dotis recuperatione
nullam diligentiam prætermiſſet, & diuturnam * item coacta fuiſſet uſtinere, quibus caſibus
7 admittunt omnes ſine criminis, & labi uſuræ poſſe
hos fructus peti ab uxore, ut notatur in cap. ſalubri-
ter, de uſur. Ang. in l. divortio n. 4. Aquen. n. 14.
ff. fol. matr. Bald. Novell. de dot. p. 8. priv. 22. Ne-
guf. de pign. 5. membr. 5. p. princ. 17. Surd. conf.
269. nu. 23. Rota coram Greg. dec. 204. n. 28. Ex ea
enīm lite ceſſare videbatur omnis fraudis ſuſpicio,
ut hi fructus peteretur ex dilata ſortis reſtitutione,
quo caſu, & in quaibus terminis negant DD. licet
ultra iſpam ſortem aliquid petere, quia hoc ſit pri-
uilegium ſoliuſ mariti, ut ratione onerum matri-
monii ex dote ſibi non ſoluta * aut pignore cōce-
ſo poſſit coſequi fructus ſine eiſuſde fortis dimi-
nutione, Alex. conf. 27. n. 2. vol. 4. Aym. conf. 189. n. 7.
in 6. cas. Surd. conf. 194. n. 16. Mantic. dec. 17. &
dixit Rot. in Rom. fructuum dotis 25. Maii 1625. cor-
ram R. P. D. meo Decano, cum ſola cauſa onerū ma-
trimoniū, & alendi uxorem permittuntur marito
uſuræ ex dote in eod. c. ſalubriter de uſur. eadē imò
majori ratione permifſe videri poſſint uxori quæ
cum nihil præterea habeat ſe iſpā ex ſua dote ale-
re velit, * & poſtquam factus fuī ſuſtutio-
8 ni dotis, eosdem fructus peti non tanquam uſuræ,
fed tanquam alimenta, ſive fructus rei proprie-
tatis. Bald. in auth. & qui jurat. C. de bon. auth. jud. poſſid.
n. 39. & conf. 86. lib. 2. Alex. conf. 74. n. 6. vol. 5. Bur.
conf. 8. n. 41. vol. 1. Grat. conf. 56. n. 5. vol. 1. Surd.
conf. 269. n. 19. & declaravit Aym. d. conf. 189. n. 7.
idem Surd. in tr. de al. tit. 1. q. 45. n. 26. & tit. 6. q.
10. n. 3. Plot. de lit. jur. §. 11. n. 24. & ex Canonis
tenuerunt Sylv. in ſum. in verb. uſura 3. n. 7. Angel.
in eod. verb. uſura 1. nu. 29. Sot. de juſt. & jur. li-
bro 6. quæſt. 1. artic. 2. Leſſ. lib. 2. cap. 21. dub. 16.
num. 143. Molin. de contrach. tract. 2. diſput. 322.
num. 7. Nav. in c. ne feneraveris 14. quæſt. 3. n. 67.
& alii relati per Petr. Binsfeld. in expoſit. c. ſalubri-
ter in 5. & 6. conclus. & admisit Rota in his ter-
minis

Ad Materiam de Alimentis. Decif. VII.

11

minis in eadem decif. Romana fructuum' dotis 12
Maii 1625. coram R. P. D. meo Decano.

Ex eadem lite neque hi fructus conſiderari po-
terant hodie tanquam preteriti, ut qui decurrer-
16unt * poſt eamdem item confeſtatam quam, tam
pro illis, quæ pro dotis recuperatione inſtituere
Magdalena coacta fuit, Lancell. de attent. appella-
tion. Pend. c. 13. lim. 24. n. 8. Caputaq. decif. 20.
n. 4. decif. 22. n. 2. & decif. 24. n. 1. & 3. Rota decif.
764. n. 5. p. 1. div. & in Bisuntina Separationis
Thori 17. Junii 1596. coram bon. mem. Card. Pam-
ph. licet iſdem fructus deberentur etiam condi-
tione ex Statuto, cum ſi generatim, & universè
eodem Statuto cavebatur, ut dote non reſtituta
alimenta mulieribus præſtarentur, non poſſet il-
lud intelligi de alimentis præſtandis ſolo anno lu-
diſus, ut imò eo tempore non poſſent hæredes
dici, aut conſiderari in mora.

Et hæc Domini firmarunt super iuſtitia, & ve-
ritate iſtius crediti. Super eiſdem verò crediti
quantitate, cum ex diſpoſitione Statuti Foroli-
vien. non conſtituta eſſet certa aſtimatio horum
alimentorum in dote, quæ ut hæc erat ſummam
ſcut. 500. excederat, arbitriſ fuerunt, ut illa ta-
xari poſſent ad rationem quinque pro centenario,
ſecuti ſummam quæ viſa fuit omnium minima
inter alias, quibus hujusmodi fructus, & interef-
ſe dotalis communiter aſtimari ſolent.
Et ita decifum, &c.

DECISIO VII.

R. P. D. COCCINO.

Romana Redditionis rationis.

Veneris 15. Decembris 1636.

SUMMARIUM.

- 1** Libro tutelari ex neceſſitate officii conſecto cre-
ditur. Contrà. n. 2. & n. 3.
4 Dolus præſumitur omissione partitarum in li-
bro.
5 Liber tutelaris non continens partitas distinc-
tivæ, non probat. In aliquibus erroreus, in ceteris
præſumitur erroreus, n. 8.
6 Epiftola contra ſcribentem probat.
7 Occultatio ex quibus refuſet.

1 Imon geffit tutelam Joannis Baptiſtæ fratris,
& cum ageretur de ratione reddenda * exhibuit librum cui prætendebat eſſe adhibendam fi-
dem, cum fuerit confeſtus ex neceſſitate officii
juxta confiſ. Angel. Aret. 43. n. 9. & seq. Rota dec.
252. n. 3. p. 2. rec. Caval. dec. 444. n. 1. Cæterum
contrarium dixerunt DD. In hac fac̄ti ſpecie eſſe
2 dicendum; quia liber ad hoc, ut probet, * non con-
tinet requiſita per Bartol. in confiſ. 150. in fine, lib.
1. & per Ripam in l. admonendi 6. de jur. jur.
Primo opponitur in eo fuiſſe omissas plures par-
titas, vel ſummas, * quas Simon ſtatim, mortuo
Patre, exegit a Sacro Monte Pietatis, & in ſumma n.
2. & 3. & deficitur etiam in eo pecunia exactæ à
depositaria Urbana, ut in ſumma num. 6. Bursatt.
confiſ. 2. & 3. num. 8. Hondon. confiſ. 39. nu. 35.
lib. 3. & fuit reſolutum in cauſa Romana, ſeu Ti-
burtinâ Caſtrorum 22. Martii 1624. coram bona
memoria Burſatto. Imò ex hoc præſumitur dolus
4 * in administratione. Gabr. libr. 1. conf. 148. n. 5.
& 6. cum pluribus seqq.

Secundò dictus liber conteinet partitas in gene-
re, & confulas absque distinctione, & expreſſione

dierum, & cauſarum, & habentur in eo ſolū
partitæ * ſic deſcriptæ tot pro expenſis in juven-
tis de tali anno, & tot pro recollectione frumenti,
& tot pro expenſis factis in vineis tali anno, ut
ſumm. n. 1. & ſic liber ille non probat. Bart. in diſcio
confiſ. 150. in fin. lib. 1. Ripa in diſcia leg. admo-
nendi n. 16. ff. de jur. jur. Roland. confiſ. 49. n. 22.
lib. 1. Menoch. de arbitri. cas. 208. nu. 19. & 20.
Caputaq. decif. 157. nu. 4. & 7 p. 2. Escobar. de
ratioſin. cap. 10. n. 41. & ſequent. & d. Rota in
cauſa Arimin. administrationis tutelæ 24 Novem-
bris 1625. coram R. P. D. meo Merlino, & in ea-
dem 17. Dec. 1627. coram R. P. D. meo Pirovano,
& in d. Romana, ſeu Tiburtina Caſtrorum 22.
Martii 1624. coram Buratto, & noviſſime in cauſa
Romana Computeriorum 10 Martii proximanti coram
R. P. D. meo Macchiavello.

Tertiò dictus liber detegitur erroneus in plu-
ribus partitis, vel duplicitis, vel excessiſis, & exor-
bitantibus. Primò enim frumentum ſatum de an-
no 1627. deſcribitur fuiſſe Rubrorum 90. & in eo
mundando fuiſſe ergoſata ſcuta 683. ut in ſumm. n.
17. Et ponit alia partita ſcutorum 513. Expen-
ſa in mundando diſcio frumento, ut in ſumm. n. 19.
Attamen verum eſt, & probatum ex atteſtatione
duorum notabilium, quod expenſæ nundinationis,
non excedunt ſcuta quinque pro quolibet Rubro,
ut in ſumm. n. 20. & ſic non poſteſt inciari quin
iſta partita ſit duplicita.

Uterius: Dictus Simon deſcripsit in diſcio li-
bro de anno 1627. collegiſe Rubra 640. frumenti,
ui in ſumm. nu. 21. & nihilominus significavit
fratri quod collegerat Rubra 900 ut putat Epifto-
la data * fratri, ut in ſumm. n. 22. que contra ſcri-
bentem probat. Jaf. in diſcia leg. admonendi n. 138.
ff. de jur. jur. Bertaz. conf. Civil. 28. n. 67. lib. 1.
Bursat. confiſ. 253. n. 39. lib. 3. Eugen. confiſ. 19. n.
30. & ſeqq. lib. 1. Caval. decif. 248. n. 3.

Præterea potuit ergoſare ſcuta 948. ut in ſum-
mario n. 26. in ſecatione frumenti facta Rubro-
rum 90. de anno 1627. fator, ut in ſumm. n. 17. &
in hoc adeſt maximus excessus, quia ut patet
in ſumm. n. 26. ipſemet Simon fatetur quod non
expenduntur, niſi ſcuta quatuor pro Rubro, que
quidem confeſſio præjudicat diſcio Simoni ex fu-
p̄a deducit: neque obſt quod ad evitandum
prædicta diſcio Simon afferat majorem quantita-
tem terreni fuiſſe ſatam, quia adhuc ſuo ſe ligone
percurteret, cum reſularet occultatio, * & non
deſcriptio omniū, ut ben̄ ad propositum Eſ-
cobar. de ratioſin. capite 42. nu. 20.

Ex quibus, cum aliquae partitæ, duplicitæ, a-
liæ omiſſæ, & aliæ erroreſ, ſequitur quod nec
quoad reliquias partitas habenda fit fides diſcio li-
bro. Regulare enim, liber erroreus * in quibus
partitis præſumitur etiam erroreus in reli-
qui, Gabr. diſcio 148. nu. 9. lib. 3. Farin.
confiſ. 108. n. 14. lib. 2. & fuit reſolutum in cauſa
Papien. Bonorum coram bona memorie Cardinali
Pamphilio, que eſt apud Marchef. tom. 1. pag.
895. & ſeq. Gregor. XV. decif. 79. n. 2. ubi adden.
n. 6. & decif. 543. n. 4. part. 4. diverſ. & fuit no-
viſſime reſolutum in diſcio cauſa Romana Computo-
rum, coram R. P. D. meo Macchiavello.

Et ita reſolutum merito non informante Simo-
ne Tuteſe, &c.

DECISIO